

**Aromatické a
léčivé trvalky**

Aromatické rostliny

- rostliny obsahující vonné silice
- použití: příprava jídel – koření, čaje, koupele, parfémy, extrakty, apod.
- obecné nároky: teplé a slunné stanoviště
- zvýšení obsahu silic: omezené hnojení v době sklizně

A close-up photograph of a dense cluster of small, light purple lavender flowers with green foliage in the background.

Kořeninové rostliny

- *Lavandula angustifolia* - levandule
- *Mentha piperita* - máta
- *Melissa officinalis* - meduňka
- *Origanum vulgare* - dobromysl
- *Salvia officinalis* - šalvěj
- *Satureja montana* - staurejka
- *Thymus vulgaris* – tymián
- *Thymus serpyllum* - mateřídouška

A close-up photograph of a dense cluster of small, light purple lavender flowers with green foliage in the background. The image is used as a decorative header for the slide.

Léčivé rostliny

- Obsahují léčivé „drogy“ – látky s fyziologickým účinkem na lidský organismus
- Sbírané
 - volně rostoucí, plané druhy
- Pěstované
 - polní výroba, menší záhony - čerstvé
- Účinné látky: alkaloidy, glykosidy, saponiny, silice, třísloviny, slizy, hořčiny, fytoncidy.

Léčebné použití

- Antidiabetika (vachta) – léčba cukrovky
- Antiflogistika (řebříček, třezalka) – protizánětlivé
- Antihidrotika (šalvěj, yzop) – snižují pocení
- Antireumatika (rozrazil) – protirevmatické
- Antisklerotika (česnek) – protisklerotické
- Diaforetika (oman) – podporují pocení
- Diuretika (přeslička) – močopudné
- Expektorancia (prvosenka, pivoňka, plicník, mateřídouška, oman, mydlice, violka) – odkašlávání
- Haemostatika (mateřídouška) – zastavují krvácení
- Hypotensiva (kozlík) – snižují krevní tlak

A close-up photograph of a dense cluster of small, light purple lavender flowers with green foliage in the background. The image is used as a decorative header for the slide.

Léčebné použití

- Hypotensiva (kozlík) – snižují krevní tlak
- Cholagoga (jablečník, oman, Inice) – zvýšená tvorba žluči
- Karminativa (máta, meduňka, saturejka) – proti nadýmání
- Laxativa (len, reveň) - projímavé
- Neurotonika (levandule, kozlík, řebříček) - zklidňující
- Obstipancia (jablečník, šalvěj) - protiprůjmové
- Spasmolytika (meduňka, kozlík) – tlumící křeče
- Stomachika (puškvorec, řebříček, máta, dobromysl, vachta) – podporují chuť k jídlu

Květiny pro speciální použití

Střešní zahrady

- Extenzivní
 - výška substrátu do 20 cm
- Intenzivní
 - výška substrátu 20 - 50 cm
 - běžné výsadby květin, trávník
 - standardní ošetřování

Extenzivní střešní zahrada

- problémy:
 - velké změny teplot (rychlé zahřívání), mráz
 - nedostatek vody, výkyvy dle počasí
 - eroze – splavování (šikmé střechy)
- řešení: nutná správná technologie
 - izolace, typy textilií a fólií
 - lehký, propustný substrát – přídavek hnojiv, keramzitu, perlitu, zeolitu, apod.
- osázení rostlinami: sukulentní druhy

Rostliny na střešní zahradu

*Acaena, Achillea, **Alyssum**, **Antennaria**, **Aubrieta**,
Arabis, Artemisia, **Armeria**, Aster, Anthemis,
Buphtalmum, Campanula, Calamintha, Chrysogonum,
Dianthus, Eriophyllum, Euphorbia, **Festuca**,
Geranium, Gypsophilla, Helictotrichon, **Hieracium**,
Hypericum, Hyssopus, **Iberis**, Iris, Lavandula, Liatris,
Linaria, **Linum**, **Nepeta**, Oenothera, **Opuntia**,
Penstemon, **Phlox**, Potentilla, Prunella, Salvia,
Santolina, **Sedum**, **Sempervivum**, Sesleria, Stachys,
Stipa, Thymus, **Veronica***

Květnaté louky

- Planta Naturalis – Markvartice, Agrostis
Trávníky - Rousínov u Vyškova
- sběr semen původních druhů
- skladba druhů – konkurence
- traviny + květiny

- použití: větší plochy
- malé zahrady, problematické

Sbírkové a exotické rostliny

- terestrické orchideje
 - mykorhiza (*Dactylorhiza*, *Epipactis*, *Cypripedium*)
- masožravé rostliny
 - rašeliniště (*Drosera*, *Saracenia*, *Utricularia*)
- mrazuvzdorné kaktusy
 - štěrkovitá, teplá místa (*Opuntia*)
- ostatní druhy vyžadující speciální zacházení

Skalky

- umělé vytvoření přírodní skalní scenérie
- prostředí pro zdárný růst vysokohorských rostlin
- skalkové skleníky, kryty
- výběr kamene ovlivňuje výběr rostlin

